

perjantai 4.7.2025
aattoseurat klo 18.00
Timo Hukka

Arvoisa juhlaväki, on vaikuttava näky saada katsella seuraväkeä täällä Salossa, presidentti Sauli Niinistön nimeä kantavassa urheilupuistossa. Itselleni koko juhlien järjestelyihin osallistuminen on ollut hieno kokemus. Suomalaiset herätysliikkeet ovat ns. lähetyslapsena tulleet tavalla tai toisella tutuiksi jo lapsuudessa. Myös eri liikkeiden jotkin laulut ovat jääneet jo lapsuudessa mieleen.

Mikään herätysliike ei silti ole elämän varrella vetänyt sisäänsä, vaan viitekehys on aina ollut laaja ja avara kansankirkko. Siksi kai herännäisyys on tuntunut lähimmältä, näin vierestä katsellen. Toki ne kollegat, joista on tullut ystäviä, ovat lähtöisin tästä liikkeestä, ja voisiko sanoa kulttuuriympäristöstä. Se kertoo kuitenkin jotenkin yhteisestä ajatusmaailmasta.

Siksi on ollut kiehtovaakin saada tutustua siihen henkiseen ja hengelliseen viitekehykseen, josta tällainen armon yhteyteensä sulkeva liike nousee.

Sain olla Vaasassa vastaanottamassa viestikapulana toimivan lähetyslippaan, jolla Niilo Kustaa Malmberg keräsi varoja lähetystyölle. Tuossa yhteydessä oli tilaisuus luonnollisesti kutsua heränneitä vaeltajia Salon juhliille. Kutsun esitettyäni työtoverini huvittuneena totesivat, että et sitten muistanut Salon juhlien tunnusta, joka on ”Matkalaista taluta”. Olin kuulemma kutsunut Salon juhliille, joiden tunnuksena on ”muukalaista taluta”.

Ei minusta tuokaan tunnus olisi huono ollut, mutta kun Siionin virressä puhutaan matkalaisesta eikä muukalaisesta.

Matkalla olo on tietysti aiheena lukemattomissa puheissa, hengellisissä lauluissa ja saarnoissa. Onhan se hyvin raamatullinen kuvaus kristityn elämästä kohti iankaikkisuutta, Jumalan näkemistä kasvoista kasvoihin. Maailman luetuimpiin hartauskirjoihinkin kuuluu Bunyanin kirja ”Kristityn vaellus”.

Mutta millaista on muukalaisen elämä? Tämän päivän maailmassa eletään miltei kansainvaellusten aikaa. Suuret joukot lähtevät turvapaikan hakuun sotien runteleilta seuduilta. Sadat tuhannet joutuvat jättämään kotiseutunsa ympäristökatastrofien seurauksena elinympäristön muuttuessa elinkelvottomaksi. On lähdettävä vieraaseen ympäristöön, kohti tuntematonta, silti toivoa etsien toivottomuuden keskeltä. Vanhan sanonnan mukaan taivas on siellä, missä toivo on saanut täyttymyksensä, helveti siellä, missä toivoa ei enää ole. On siis lähdetty liikkeelle helvetistä, että löytyisi edes pilkahdus taivaasta.

Miten tämä liittyy ajatukseen muukalaisuudesta henkisessä tai hengellisessä mielessä?

Ei liene tuntematon asia, että tänä päivänä puhutaan paljon henkisestä pahoinvoinnista; nuorten syrjäytymisestä, työelämää rajoittavista henkisistä kuormituksista ja masennuksista. Tuolloin ei ole kyse muukalaisuudesta samassa mielessä kuin edellä kuvatuissa vieraaseen maahan lähtemisessä ja toivon etsimisessä tuntemattomassa elinympäristössä. Tuolloin on kyse paremminkin vieraantumisen omasta elinympäristöstä, vieraantumisen omasta itsestä, elämän tarkoituksen ja mielekkyyden kadottamisesta, oman ahdistuksen kätkeymisen suvaitsemattomuuden ja arkuuden peittoon, menneisyyteen takertumisesta tulevaisuuteen rohkeasti suuntautumisen sijaan, sanalla sanoen elämän perusteiden katoamisesta ikään kuin heikolla jäällä kävellessä; eksistentiaalisesta ahdistuksesta.

Saksalais-amerikkalainen teologi Paul Tillich halusikin korvata sanan synty sanalla vieraantuminen. Onnistuuko tällaisten perinteisten termien korvaaminen uusilla, on toinen kysymys, mutta varmastikin hän oli oikeassa pyrkimyksessään. Pyrkimyksessään tuoda vaikeasti avautuvat termit uudelle kielelle. Synti, siis tässä tapauksessa vieraantuminen, on vieraantumista elämän Perustasta, siitä elämän virrasta, jossa uskalletaan elää, jossa nähdään Elämän antajan antavan elämän ilmetä monimuotoisena, kauniina ja värikkäänä. Jossa todeksi otettu Raamatun sana ”Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon”, antaa luottamuksen rohkealle olemiselle ja tulevaisuuteen suuntautumiselle.

Kun tänä viikonloppuna olemme tulleet Saloon herättäjäjuhlille, olemme tulleet perustusten äärelle. Kerran vuodessa Jumalan vaeltava kansa kokoontuu keitaalleen levähtämään, tarkistamaan elämän suuntaa, kiittämään menneestä, pyytämään voimaa ja rohkeutta vieraudenkin keskelle, lähtemään jatkamaan matkaa, ei enää muukalaisina, vaan matkalaisina, usein taluttajaakin tarviten, mutta Häneen luottaen.